

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2037

гр. София, 22.06.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13, в закрито заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

като разгледа докладваното от Владимир Вълков Търговско дело № 20221100901056 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 130 ГПК.

Предмет на разглеждане е предявен от Софийски градска прокуратура иск за прекратяване на „ЛЕВИ Е.-И.“ ЕООД с довод дружеството да е останало без вписан управител за повече от 3 месеца поради смъртта на вписания управител и едноличен собственик. Твърди се и че наследниците на едноличния собственик не желаят да продължат дейността на дружеството.

Съдът констатира, че с решение № 73/21.06.2019 г. по т.д. № 2413/2018 г. по описа на ВКС, ТК, I ТО е преосмислена предходно формираната съдебна практика. Настоящият състав споделя застъпените доводи в цитираното решение, което налага преосмисляне на преценката за подведомствеността на търсеното с искането съдействие по следните съображения:

Нормата на чл. 157 ТЗ регламентира специфична организационна форма на търговско дружество с едноличен собственик на капитала. Законът утвърждава като правило, че самостоятелният правен субект се прекратява със смъртта на физическото лице, притежаващо целия капитал на дружеството. Изрично е регламентирано изключение на правилото, което обаче предполага в устава да *е предвидено друго*. Настоящият състав приема, че предвиденото **друго** следва да обезпечи възможност дружеството да продължи да функционира пълноценно и след смъртта на едноличния му собственик, съответно да създава предпоставки за това. Предписаното в случая условие – *ако наследниците му не поискат да продължат дейността*, не отговаря на очертаното съдържание. Вписаното е идентично с алтернативната форма на предвиденото друго – наследниците да поискат да продължат дейността. Следователно уставът нито внася яснота за личността, призвана да замести починалия като едноличния собственик на капитала, нито обуславя подобен ефект по силата на инкорпорираното в устава разпореждане. При тези съображения съдът приема, че уставът **не предвижда друго**, за да изключи правилото, че дружеството е прекратено с

факта на смъртта на едноличния му собственик.

Смъртта на титуляра на права върху капитала лишава едноличното дружество с ограничена отговорност от иманентно присъщия му върховен орган – чл. 147 ал. 2 ТЗ. Участието в търговско дружество е форма за осъществяване на търговска дейност. От тази гледна точка и **наследеният дружествен дял не създава членствено правоотношение**, а поражда възможност да възникне. Поради тази причина и съществуването на дружеството след смъртта на едноличния собственик на капитала изрично е обусловено от **нарочно изявление от страна на призован към наследяване** и прякото им ангажиране с търговската дейност – *да поискат да продължат дейността*.

Несъмнено законът овластява прокуратурата да инициира прекратяване на дружество, ако остане без управител повече от три месеца. Правомощието по чл. 155 т. 3 ТЗ обаче предполага **съществуване на дружеството** и е предвидено **средство за преодоляване на бездействието на върховния орган на дружеството** да персонализира управителния орган на юридическото лице. Такъв в случая очевидно липсва. Същевременно обаче самият закон (чл. 157 ал. 1 ТЗ) предписва правните последици от смъртта на едноличния собственик на капитала – прекратява се самото дружество. В този смисъл и нормата на чл. 157 ал. 1 ТЗ е специална по отношение на общия ред и логично дерогира приложението му.

Както бе посочено вече предвиденият подход за продължаване на дейността предполага волеизявление от страна на наследниците и при положение, че по силата на наследственото правоприемство те не встъпват в членственото правоотношение, предвидената възможност е аналогична на утвърденото правило с чл. 274 ал. 1 ТЗ – **дейността на прекратено дружество може да бъде продължена**. Необходимо, но и достатъчно в тази връзка е формирана воля за продължаване на търговската дейност под същата правноорганизационна форма и наименование при все, че дружеството е прекратено (в случая по силата на закона). Основанието за прекратяване се е проявило и този ефект е настъпил, но са очертани предпоставките за продължаване на дейността, съответно за възстановяване статуса на действащ търговец. Ето защо настоящият състав приема нормата за утвърждаваща самостоятелно основание за продължаване на еднолично дружество с ограничена отговорност, прекратено поради смъртта на едноличния собственик на капитала.

Именно защото прекратяването настъпва по силата на закона липсва обществен интерес, който да налага намесата на съда. Както бе посочено вече липсата на вписан управител в случая не произтича от бездействието на съществуващ върховен орган, а от липсата на такъв. С други думи, смъртта на едноличния собственик на капитала лишава формално съществуващата правноорганизационна форма от иманентно присъщото й съдържание – пряко ангажирано лице с осъществяване на търговската дейност. Следователно, ако колизията между обществен интерес от пълноценно функционираща фингирана личност и частния интерес на собствениците на капитала налага съдебна намеса, смъртта на едноличния собственик на капитала еднозначно я изключва. Пряко произтичащият от наследственото правоприемство интерес – наследниците да получат имуществения дял, е обезпечен чрез осъществяване на ликвидацията – процедура,

последваща прекратяването. Както бе посочено вече за наследниците е гарантирана и възможността да преоценят този свой интерес, ангажирайки се с продължаване на дейността.

При положение, че липсва колизия на интереси, налагаща намеса на съд възниква въпросът как да бъде обезпечен общественият интерес. Законът за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел прокламират принципа на бързина и процесуална икономия на дейността по регистрацията – чл. 2а т. 4 ЗТРРЮЛНЦ. Този принцип пряко засяга и достоверността на огласената в регистъра информация. Законът не регламентира изрично процедура за вписване на прекратяване по силата на чл. 157 ал. 1 ТЗ, но настоящият състав споделя изцяло огласения с решение № 73/21.06.2019 г. на ВКС, ТК, I ТО извод за наличие на празнота в закона, преодоляването на която не обосновава интерес от развитие на съдебно производство (в този смисъл са и определение № 3149/02.10.2019 г. по ч.гр.д. 4471/19 г. по описа на САС, ТО, 3 с-в, определение № 2976/13.09.2019 г., постановено по ч.в.д. № 3882/2019 г. на Софийски апелативен съд, ТО, 5 състав, определение № 2709/08.12.2020 г. по ч.гр.д. № 3780/2020 г. САС, определение № 2868/02.11.2021 г. по ч.гр.д. № 3132/2021 САС, ГО, 14-с-в, определение № 211/22.03.2022 г. САС, ТО, 9 с-в ч.д. 235/2022 г.). Предходно утвърдената практика, опосредяваща регистърното производство от приключило съдебно производство, неоправдано забавя процеса на огласяване настъпилото прекратяване по сила на закона и необосновано ангажира обективно ограничените ресурси на съда. В контекста на прокламирания принцип и липсващата колизия на интереси по аналогия следва да бъде приложена нормата на § 5а ал. 2 ПЗРЗРРЮЛНЦ. Тази норма овластява широк кръг от лица да инициират производство по ликвидация, когато това не е направено поради бездействие на задължения управителен орган. Предпоставка за развитието на тази процедура е прогласеното от закона прекратяване на търговеца, каквото следва пряко и от нормата на чл. 157 ТЗ.

Правилото на § 5а ал. 2 ПЗРЗРРЮЛНЦ регламентира подход за преодоляване на нежелано несъответствие между действителното положение и формално огласеното поради несработил механизъм за надлежното му обявяване. В тази насока легитимирани са както кредиторите на дружеството или наследниците на съдружник, така и държавен орган. Софийска градска прокуратура е със статут на държавен орган, а предприетото действие в насока за обезпечаване на обществения интерес ангажира регистърната администрация да обезпечи прокламираното съответствие между огласеното и действителното положение.

Мотивиран от изложеното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по т.д. № 20221100901056 по описа на СГС, VI-13 състав.

Определението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Апелативен съд – София в едноседмичен срок от съобщението.

На основание чл. 7 ал. 2 ГПК към съобщението следва да бъде приложен и препис от настоящото.

Съдия при Софийски градски съд: _____